

Гдето е тежко накъ ще ме

Преди повече отъ двацетъ години, въ края на 1918 година, непобедимитъ въ бой български войници бѣха заставени да свиятъ знамената и да се върнатъ въ покрусеното отечество. България бѣ ограбена и унижена. Сърбитъ поробиха гордитъ македонски българи, а гърцитъ прогониха тракийци, за да заселятъ въ тѣхнитъ чисти, варосани кѣщи своитъ малоазиятски сънародници.

Въ края на 1919 година, презъ една мразовита и бурна зимна нощъ, изъ малкото Гюмюрджинско селце К. излѣзоха две жени. Тѣ страхливо се огледаха изъ пустата уличка и почти тичешкомъ излѣзоха накрай село. Вѣтърътъ виеше, като изгладнѣлъ вълкъ и шибаше съ едри, студени капки дъждъ дветѣ бѣжанки. Едната, по-стара, носѣше на гърба си тежъкъ товаръ, а другата притискаше до гърдитъ си завито въ нѣколко черги едно дете.

Не приказваха, защото воятъ на вѣтъра би отнесълъ думитъ имъ далечъ, а тѣ не искаха никой да ги чуе. Никой да не ги знае, че бѣгатъ. Отъ гърцитъ преселници нищо добро не можеха да чакатъ. Напротивъ, ако ги усѣтѣха, кой знае каква нова пакостъ биха имъ сторили!

Отъ седмица дветѣ жени бѣха научили накѣде е пѣтя за България и сега имъ оставаше само да го следватъ, за да стигнатъ по-скоро спасение.

На северъ, все на северъ!

Детето простена, а на неговия стонъ отвърна само злиятъ вѣтъръ.

— Майко, не ще го бѣде! — съ болка каза младата жена и преглътна сълитъ си. — Гори въ огънь миличкото.

— Охъ, невѣсто Калино, — отговори спжтницата ѝ. — То каточели по-добре щѣше да бѣде да умре, та да не се мѣчи.

Калина захапа края на мократа си забрадка, за да не завие ведно съ вѣтъра. Какъ може да се каже такова нѣщо? Да умре чедото ѝ! Единствената ѝ радост! Мжжѣтъ ѝ — български войникъ — бѣше изчезналъ още въ началото на войната. Отначало тя имаше вѣра, че той може да се върне, ала после го прежали. Бѣше ѝ останало само детето... И сега то умираше!

— Да пази Господъ, майко!

Старицата само поклати глава.

— Не! — каза решително Калина. — Трѣбва да се подслонимъ нѣкъде, макаръ за малко. Ние сме вече далечъ отъ село. Тука да се поспремъ, та да дочакаме да се съмне. На видѣло по-лесно